A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2022. február 24.*

„Előzetes döntéshozatal – A földgáz belső piaca – 2009/73/EK irányelv – A 2. cikk 3. pontja – A »szállítás« fogalma – 23. cikk – A tárolási létesítmények, a cseppfolyósított földgázt újragázosító létesítmények és ipari felhasználók szállítási rendszerre való csatlakozását érintő döntéshozatali hatáskörök – A 32. cikk (1) bekezdése – Harmadik felek hálózathoz való hozzáférése – A végső felhasználók földgázszállító rendszerhez való közvetlen csatlakozásának lehetősége”

A C-290/20. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Latvijas Republikas Satversmes tiesa (alkotmánybíróság, Lettország) a Bírósághoz 2020. június 30-án érkezett, 2020. június 11-i határozatával terjesztett elő

a **„Latvijas Gāze” AS**

által indított,

a **Latvijas Republikas Saeima**,

a **Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Prechal, a második tanács elnöke, a harmadik tanács elnökeként eljárva, J. Passer (előadó), F. Biltgen, L. S. Rossi és N. Wahl bírák,

főtanácsnok: G. Pitruzzella,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a „Latvijas Gāze” AS képviseletében L. Liepa advokāts,

* Az eljárás nyelve: lett.

– a Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija képviseletében kezdetben: R. Irklis, később: I. Birziņš,

– a lett kormány képviseletében kezdetben K. Pommere és V. Soņeca, később K. Pommere, meghatalmazotti minőségben

– a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,

– a finn kormány képviseletében H. Leppo, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében O. Beynet és A. Sauka, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2021. október 6-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13–i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 211., 94. o.; helyesbítés: HL 2015. L 167., 97. o.) 2. cikke 3. pontjának, 23. cikkének és 32. cikke (1) bekezdésének értelmezésére irányul.

2 E kérelmet a „Latvijas Gāze” AS által a Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (közszolgáltatási szabályozó bizottság, Lettország; a továbbiakban: szabályozó hatóság) azon határozatával szemben indított alkotmányossági kereset keretében terjesztették elő, amelynek értelmében a földgázszállító hálózathoz bizonyos feltételek mellett minden földgázfelhasználó csatlakozhat az elosztórendszer-üzemeltető közvetítése nélkül.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2009/73 irányelv

3 A 2009/73 irányelv (3), (4), (8), (14), (16), (23)–(26) és (61) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(3) Az uniós polgárok számára a Szerződésben biztosított alapvető szabadságok – többek között az áruk szabad mozgása, a letelepedés szabadsága és a szolgáltatások nyújtásának szabadsága – csak teljesen nyitott piacon valósulhatnak meg, amely minden fogyasztó számára lehetővé teszi a szolgáltatók szabad megválasztását, és a szolgáltatók számára is biztosítja felhasználóik szabad ellátásának lehetőségét.

(4) Jelenleg azonban a Közösségben a földgáz egyenlő feltételekkel és megkülönböztetés vagy hátrányok nélkül történő értékesítése akadályokba ütközik. Különösen a hálózathoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés és az egységesen hatékony szabályozói felügyelet az, amely nem létezik minden egyes tagállamban.

[…]

(8) Tényleges szétválasztás csak úgy érhető el, ha megszűnik a vertikálisan integrált vállalkozások törekvése a versenytársak hálózati hozzáféréssel és beruházásokkal kapcsolatos megkülönböztetésére. A belső érdekellentét feloldására és az ellátás biztonságának megvalósítására egyértelműen eredményes és szilárd módszer a tulajdonjog szétválasztása, amelynek során a hálózat tulajdonosát jelölik ki ellátási és termelési érdekektől független rendszerüzemeltetőnek. Ezért az Európai Parlament a földgáz és a villamos energia belső piacának jövőbeli lehetőségeiről szóló, 2007. július 10-i állásfoglalásában [(HL 2008. C 175. E, 206. o.)] az átviteli szinten megvalósított tulajdonjogi szétválasztást nevezte az arra legalkalmasabb eszköznek, hogy az infrastrukturális beruházásokat megkülönböztetéstől mentesen ösztönözzék, az új belépőknek tisztességes hálózati hozzáférést biztosítsanak és a piacot átláthatóvá tegyék. […]

[…]

(14) Ha 2009. szeptember 3-án az átviteli rendszerben tulajdonnal rendelkező vállalkozás vertikálisan integrált vállalkozás része, a tagállamoknak ezért lehetőséget kell adni a tulajdonjogi szétválasztás, valamint az ellátási és termelési érdekektől független rendszer-üzemeltető vagy átvitelirendszer-üzemeltető létrehozása közötti választásra.

[…]

(16) A független rendszerüzemeltetői vagy független szállításirendszer-üzemeltetői megoldások teljes körű eredményességét meghatározott kiegészítő szabályokkal kell biztosítani. A szállításirendszer-üzemeltetők függetlenségével kapcsolatos szabályok megfelelő szabályozási keretet nyújtanak a tisztességes verseny, az elégséges beruházások, az új piaci szereplők hozzáférésének és a földgázpiacok integrációjának biztosításához. A szállításirendszer-üzemeltetők függetlenségéről szóló rendelkezések révén történő tényleges szétválasztás egyrészt egy, szervezési intézkedésekből és a szállításirendszer-üzemeltetők irányításával kapcsolatos intézkedésekből álló pilléren, másrészt egy olyan beruházási intézkedésekből álló pilléren nyugszik, amelyek az új termelési kapacitásokat regionális együttműködés útján kötik a hálózati és piaci integrációhoz. A szállításirendszer-üzemeltető függetlenségét többek közt ún. »türelmi időszak« révén is biztosítani kell, amely alatt a vertikálisan integrált vállalkozásban nem gyakorolnak olyan vezetői vagy más hasonló tevékenységet, amely során ugyanahhoz az információhoz lehet hozzájutni, mint a vezetői beosztásokban. A tényleges szétválasztás független szállításirendszer-üzemeltetőkön alapuló modellje összhangban van az Európai Tanács 2007. március 8–9-én tartott ülésén megállapított követelményekkel.

[…]

(23) További intézkedéseket kell hozni annak biztosítása érdekében, hogy a szállításhoz való hozzáférés tarifái átláthatóak és megkülönböztetéstől mentesek legyenek. Ezeket a díjakat minden felhasználóra nézve megkülönböztetéstől mentesen kell alkalmazni. Ahol a tárolólétesítmény, a vezetékkészlet vagy a kiegészítő szolgáltatások kellően versenyképes piacon működnek, a hozzáférést átlátható és megkülönböztetéstől mentes, piaci alapú mechanizmusok révén kell biztosítani.

(24) Biztosítani kell a tárolásirendszer-üzemeltetők függetlenségét annak érdekében, hogy javuljon a harmadik felek hozzáférése azon tárolási létesítményekhez, amelyek műszaki és/vagy gazdasági szempontból szükségesek a felhasználók ellátása érdekében a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez. […]

(25) Az elosztási hálózathoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés meghatározza a felhasználók kiskereskedelmi szintű hozzáférését. […] A lakossági piaci egyenlő feltételek megteremtése érdekében az elosztórendszer-üzemeltetők tevékenységét úgy kell felügyelni, hogy azok vertikális integrációjuk révén ne juthassanak piaci versenyelőnyhöz, különös tekintettel a háztartási felhasználókra és a nem háztartási kisfelhasználókra.

(26) A tagállamoknak konkrét intézkedéseket kell tenniük a biogáz és a biomasszából származó gáz szélesebb körű használatának elősegítésére, mely gázoknak megkülönböztetéstől mentesen betáplálhatónak kell lenniük a gázhálózatba, amennyiben a betáplálás folyamatosan megfelel a vonatkozó műszaki szabályoknak és a biztonsági előírásoknak.

[…]

(61) A [földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló,] 2009. július 13-i 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet [(HL 2009. L 211., 36. o.; helyesbítés: HL 2009. L 309., 87. o.)] értelmében [az Európai] Bizottság iránymutatásokat fogadhat el a szükséges fokú harmonizáció elérése céljából. Az ilyen iránymutatások, amelyek – ezen irányelv bizonyos rendelkezései tekintetében is – kötelező végrehajtási intézkedések, olyan hasznos eszközök, amelyeket szükség esetén gyorsan módosítani lehet.”

4 E törvény 2. cikke értelmében:

„Ezen irányelv alkalmazásában következő fogalommeghatározások alkalmazandók

1. »földgázipari vállalkozás«: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az alábbi funkciók közül legalább egyet ellát: a földgáz, beleértve [a cseppfolyósított földgáz (LNG)] termelésének, szállításának, elosztásának, ellátásának, vásárlásának vagy tárolásának tevékenysége közül legalább egyet ellát és felelős az ezekhez a tevékenységekhez kapcsolódó kereskedelmi, műszaki és/vagy karbantartási feladatok ellátásáért, de nem tartoznak ide a végső felhasználók;

[…]

3. »szállítás«: a földgáz hálózaton, túlnyomórészt nagynyomású csővezetéken, de nem termelési csővezeték-hálózaton és nem az elsődlegesen a helyi földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeken történő szállítása a felhasználókhoz történő eljuttatás céljából, kivéve a gázszolgáltatást;

[…]

5. »elosztás«: a földgáz helyi, illetve regionális csővezeték-hálózatokon keresztül a felhasználókhoz történő szállítása, kivéve az ellátást;

[…]

7. »gázellátás«: a földgáz – beleértve a cseppfolyósított földgázt is – értékesítése a fogyasztóknak, beleértve a viszonteladást is;

[…]

9. »földgáztároló«: földgázipari vállalkozás tulajdonában lévő és/vagy általa üzemeltetett olyan létesítmény, amely földgáz tárolására szolgál, ideértve az LNG-létesítmények tárolásra szolgáló részét is, de a termelői tevékenységekhez használt rész, valamint azon létesítmények kivételével, amelyeket kizárólagosan a szállításirendszer-üzemeltetők számára tartanak fenn feladataik elvégzése érdekében;

[…]

11. »LNG-létesítmény«: olyan terminál, amelyet földgáz cseppfolyósítására, illetve cseppfolyósított földgáz behozatalára, átfejtésére, valamint újragázosítására használnak, beleértve a kiegészítő szolgáltatásokat és az ideiglenes tárolást is, amelyekre az újragázosítási folyamatnál, illetve a szállítási rendszerre ezt követően történő átvitelhez van szükség, kivéve az LNG-terminálok tárolásra szolgáló részét;

[…]

24. »felhasználók«: a földgáz nagykereskedelmi vagy végső felhasználói és olyan földgázipari vállalkozások, amelyek földgázt vásárolnak;

25. »háztartási felhasználók«: azok a felhasználók, akik saját háztartásuk fogyasztása céljából vásárolnak földgázt;

26. »nem háztartási felhasználók«: azok a felhasználók, akik nem saját háztartásuk fogyasztása céljára vásárolnak földgázt;

27. »végső felhasználók«: azok a felhasználók, akik saját felhasználásra vásárolnak földgázt;

[…]”

5 Az irányelv „Műszaki szabályok” című 8. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„Amennyiben a tagállamok így rendelkeztek, a szabályozó hatóságok, vagy a tagállamok biztosítják, hogy a műszaki üzembiztonsági követelmények megállapításra kerülnek, valamint kidolgozzák és közzéteszik az LNG-létesítmények, földgáztárolók, más szállító- vagy elosztóhálózatok és a célvezetékek hálózathoz történő csatlakozásával szemben támasztott műszaki kivitelezési és üzemeltetési minimumkövetelményeket meghatározó műszaki szabályokat. Ezek az objektív és megkülönböztetéstől mentes műszaki szabályok biztosítják a hálózatok közötti együttműködést. Az

Ügynökség adott esetben megfelelő ajánlásokat tehet e szabályok összeegyeztetőségének megvalósítása érdekében. […]”

6 Ugyanezen irányelvnek „A szállítási rendszerek és a szállításirendszer-üzemeltetők szétválasztása” című 9. cikke az alábbiak szerint szól:

„(1) A tagállamok 2012. március 3-tól gondoskodnak arról, hogy:

a) minden olyan vállalkozás, amelynek tulajdonában az átviteli rendszer van átvitelirendszer-üzemeltetőként működjön;

b) ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak:
   i. közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás felett, és emellett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer felett vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorolni; vagy
   ii. közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy szállításirendszer-üzemeltető vagy egy szállítási rendszer felett, és emellett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásban vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorolni;

c) ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak kinevezni egy szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer felügyelőbizottságának, ügyvezető testületének vagy a vállalkozást jogilag képviselő testületének tagjait, és közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásban vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorolni; és

d) ugyanazon személy ne legyen jogosult egyfelől egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásnak, és másfelől egy szállításirendszer-üzemeltetőnek vagy szállítási rendszernek is a felügyelőbizottságában, ügyvezető testületében vagy a vállalkozást jogilag képviselő testületében való tagságra.

[…]

(8) Amennyiben 2009. szeptember 3-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az (1) bekezdést.

Ilyen esetben az érintett tagállam:

a) a 14. cikkel összhangban független rendszerüzemeltetőt jelöl ki, vagy

b) megfelel a IV. fejezetben foglalt rendelkezéseknek.

(9) Amennyiben 2009. szeptember 3-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része, és olyan szabályok vannak életben, amelyek a IV. fejezet rendelkezéseinél nagyobb tényleges függetlenséget biztosítanak a szállításirendszer-üzemeltető számára, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az (1) bekezdést.

[…]”

7 Ezen irányelvnek „A tárolási létesítmények, az LNG-újragázosító létesítmények és ipari felhasználók szállítási hálózatra való csatlakozását érintő döntéshozatali hatáskörök” címet viselő 23. cikke szerint:

„(1) A szállításirendszer-üzemeltetők kötelesek átlátható és hatékony eljárásokat és díjakat meghatározni és közzétenni a földgáztárolóknak, LNG újragázosítási létesítményeknek és ipari felhasználóknak a szállítási rendszerhez való megkülönböztetésmentes csatlakoztatása tekintetében. Ezeket az eljárásokat a szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia.

(2) A szállításirendszer-üzemeltetők nem jogosultak arra, hogy egy új földgáztároló, LNG újragázosítási létesítmény vagy ipari felhasználó csatlakoztatását a rendelkezésre álló hálózati kapacitások esetleges jövőbeni korlátaira vagy a szükséges kapacitásnöveléshez kapcsolódó járulékos költségekre hivatkozva visszautasítsák. A szállításirendszer-üzemeltető köteles elegendő belépő és kilépő kapacitást biztosítani az új csatlakozáshoz.”

8 Az említett irányelv „Harmadik fél hozzáférése” címet viselő 32. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A tagállamok olyan rendszert hoznak létre, amelyben harmadik felek szállító- és elosztóhálózathoz, valamint az LNG-létesítményekhez való hozzáférését nyilvános, minden feljogosított felhasználóra, beleértve az ellátó vállalkozásokat is, vonatkozó díjak alapján teszik lehetővé, objektív kritériumok alapján, a rendszerhasználók közötti megkülönböztetés nélkül. A tagállamok biztosítják, hogy ezeket a díjakat vagy a díjak számításához alkalmazott módszereket a 39. cikk (1) bekezdésében említett szabályozó hatóság azok 41. cikkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően jóváhagyja, és hogy ezeket a díjakat, és – amennyiben csak a módszerek kerültek jóváhagyásra – a módszereket hatálybalépésük előtt közzétegyék.”

9 Az említett irányelvnek „A szabályozó hatóság feladatai és hatáskörei” című 41. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

A szabályozó hatóság feladatai a következők:

[…]

m) annak figyelemmel kísérése, hogy az átviteli és elosztórendszer-üzemeltetőknek mennyi időbe telik az összeköttetések kialakítása és a javítások elvégzése;

[…]”

A 715/2009 rendelet

10 A 2010. november 10-i 2010/685/EU bizottsági rendelettel (HL 2010. L 293., 67. o.) módosított 715/2009 rendelet (a továbbiakban: 715/2009 rendelet) 1. cikke első bekezdésének a) pontja értelmében ez utóbbi célja, hogy a nemzeti és a regionális piacok sajátos jellegzetességei figyelembevételével megkülönböztetésmentes szabályokat állapítson meg a földgázszállító rendszerekhez való hozzáférés feltételeire vonatkozóan, a földgáz belső piacának megfelelő működése érdekében.

11 Ugyanezen rendelet 23. cikke (2) bekezdésének megfelelően a különösen azon műszaki információk pontos körülírásáról szóló iránymutatások, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a rendszerhasználók tényleges hozzáférést nyerjenek a rendszerhez, valamint az átláthatósági követelmények teljesítése szempontjából releváns valamennyi pont meghatározásáról szóló iránymutatások, ideértve az egyes releváns pontokban közzéteendő információ és ezen információ közzététele időütemezésének meghatározását is, a szóban forgó rendelet I. mellékletében találhatók, ami a szállításirendszer-üzemeltetőket illeti.

12 E rendelet I. mellékletének 3.2 pontja, amelynek címe „Az átláthatósági követelmények szempontjából releváns pontok meghatározása”, az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) Releváns pont legalább:

a) egy adott szállításirendszer-üzemeltető által üzemeltetett szállítóhálózat valamennyi betáplálási és kiadási pontja, az egyedi végső felhasználó ellátását szolgáló kiadási pontok és az EU területén telephellyel rendelkező, egyedi termelő termelőlétesítményéhez közvetlenül kapcsolódó betáplálási pontok kivételével;

[…]

(2) Az egyedi végső felhasználóknak és a termelőlétesítményeknek szánt olyan információkat, amelyek nem a 3.2. pont (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett releváns pontokhoz tartoznak, összesített formában, legalább egyensúlytartási zónák szerinti bontásban kell közzétenni. E melléklet alkalmazásában az egyedi végső felhasználókra, valamint a 3.2. pont (1) bekezdésének a) pontjában ismertetett releváns pontok meghatározásából kizárt termelőlétesítményekre vonatkozó összesítés egyetlen releváns pontnak tekintendő.”

A lett nemzeti jog

13 Az 1998. szeptember 3-i enerģētikas likums (az energiáról szóló törvény) (Latvijas Vēstnesis, 1998., 273/275. sz.) alapügyre alkalmazandó változata (a továbbiakban: energiáról szóló törvény) 84.[1. cikk]ének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A szabályozó hatóság jóváhagyja a biometán-termelőknek, az LNG-rendszerüzemeltetőknek és a földgázfelhasználóknak a földgázszállító hálózathoz való csatlakozására vonatkozóan a szállító rendszer üzemeltetője által, valamint a földgázfelhasználóknak a földgázelosztó hálózathoz való csatlakozására vonatkozóan az elosztó rendszer üzemeltetője által megállapított szabályokat. E szabályoknak objektíven és gazdaságilag igazoltnak, tisztességesnek és átláthatónak kell lenniük. A szabályozó hatóság javasolhatja e csatlakozásra vonatkozó szabályok felülvizsgálatát, és felszólíthatja az érintett földgázhálózat üzemeltetőjét, hogy erre vonatkozóan meghatározott határidőn belül nyújtson be szabályozási tervezetet.”

14 A szabályozó hatóság 2019. április 18-i 1/7. sz. határozatával jóváhagyta „A biometán-termelőknek, az LNG-rendszerüzemeltetőknek és a földgázfelhasználóknak a földgázszállító rendszerhez való csatlakozására vonatkozó szabályok”-at E szabályok szerint többek között minden földgázfelhasználó csatlakozhat a földgázszállító hálózathoz az elosztóhálózat-üzemeltető közvetítése nélkül, az előírt eljárásnak és feltételeknek megfelelően.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

15 2017. április 3-ig az alapeljárás felperese, a Latvijas Gāze volt az egyetlen vertikálisan integrált vállalkozás a lett piacon a földgáz vásárlásának, tárolásának, szállításának, elosztásának és forgalmazásának biztosítása terén.

16 Ezen időpontot követően a földgázpiac lettországi liberalizációjának folyamata keretében létrehozták és az alapeljárás felpereséről leválasztották a „Conexus Baltic Grid" AS-t. E társaságra, amelynek az alapeljárás felperese nem részvényese, átruházták a nemzeti földgázszállítási infrastruktúra és az egységes földgázszállító hálózat működtetését.

17 Ugyanezen folyamat keretében létrehozták a „Gaso" AS-t az alapeljárás felperesének leányvállalataként. E társaság engedély alapján földgázelosztási szolgáltatást nyújt Lettországban. Az alapeljárás felperese e társaság egyedüli részvényese, és az említett engedély értelmében ez utóbbi a földgázelosztó hálózat egyetlen üzemeltetője e tagállamban.

18 2019. április 18-án az energiáról szóló törvény 84.[1. cikk]ének (1) bekezdése alapján a szabályozó hatóság elfogadta az 1/7. sz. határozatot.

19 Az alapeljárás felperese e határozat megsemmisítése iránti alkotmányossági keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Latvijas Republikas Satversmes tiesához (alkotmánybíróság, Lettország).

20 Az alapeljárás felperese többek között arra hivatkozik, hogy a 2009/73 irányelv 23. cikkéből az következik, hogy a valamely tagállam által bevezetett szabályozás csak akkor teheti lehetővé a földgázfelhasználók földgázszállító hálózathoz való közvetlen csatlakozását, ha az elosztóhálózat-üzemeltető műszaki vagy üzemeltetési okok miatt megtagadta tőlük az ilyen csatlakozást, vagy ha léteznek más olyan objektív okok, amelyek szükségessé teszik e felhasználók földgázszállító hálózathoz való közvetlen csatlakoztatását.

21 A szabályozó hatóság ezzel szemben úgy véli, hogy sem a nemzeti szabályozás, sem a 2009/73 irányelv 23. cikkének (1) bekezdése nem ír elő korlátozásokat a földgázfelhasználók szállítási hálózathoz való csatlakozására vonatkozóan.

22 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a 2009/73 irányelv 2. cikkének 3. pontjából első látásra kitűnik, hogy a földgázszállítás mint egyfajta földgázszolgáltatási tevékenység kizárja többek között a földgáznak a nagynyomású gázvezetékek hálózatának egy részén történő szállítását, amelyet elsődlegesen a földgáz helyi szinten történő elosztására használnak a végső felhasználónak való szolgáltatás céljából.

23 A 2009/73 irányelv 23. cikkéből azonban az következik, hogy az ipari felhasználók, vagy legalábbis az új ipari felhasználók a földgázszállítási rendszerhez csatlakozhatnak. Márpedig ezen irányelv előkészítő munkálataiból kitűnik, hogy az „ipari fogyasztó" irányelv által meg nem határozott fogalma magában foglalhatja az említett irányelv 2. cikkének 26. pontja értelmében vett „nem háztartási felhasználókat".

24 Ezenfelül a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a 2009/73 irányelv 32. cikkének (1) bekezdésében rögzített, a harmadik személyeknek a földgáz belső piacához való hozzáférésére vonatkozó elvet, figyelemmel ezen irányelvnek a felhasználók érdekeinek védelmére irányuló céljára, közvetve alkalmazni kell-e a végső felhasználókra. Mindemellett analógia útján a 2008.

október 9-i Sabatauskas és társai ítéletből (C-239/07, EU:C:2008:551) az tűnik ki, hogy a 2009/73 irányelv e rendelkezését úgy kell értelmezni, hogy az a tagállamok kötelezettségeit csak a harmadik személyeknek a földgázszállító és -elosztási hálózatokhoz való hozzáférése tekintetében határozza meg, nem pedig azok e hálózatokhoz való csatlakozását illetően.

25 Ilyen körülmények között a Republikas Satversmes tiesa (alkotmánybíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a 2009/73 irányelv 23. cikkét és 32. cikkének (1) bekezdését, hogy a tagállamoknak olyan jogi szabályozást kell elfogadniuk, amely szerint egyfelől bármely végső felhasználó kiválaszthatja, hogy milyen típusú rendszerhez – szállító- vagy elosztórendszerhez – csatlakozik, másfelől pedig a rendszerüzemeltető köteles számára megengedni a szóban forgó rendszerhez történő csatlakozást?

2) Úgy kell-e értelmezni a 2009/73 irányelv 23. cikkét, hogy a tagállamoknak olyan jogi szabályozást kell elfogadniuk, amelynek értelmében a földgázszállítási rendszerhez történő csatlakozás csak a nem háztartási végső felhasználók (tehát kizárólag az ipari felhasználók) számára megengedett?

3) Úgy kell-e értelmezni a 2009/73 irányelv 23. cikkét, és különösen az »új […] ipari felhasználó« fogalmát, hogy az említett cikk azt a kötelezettséget írja elő, miszerint a tagállamoknak olyan jogi szabályozást kell elfogadniuk, amely értelmében a földgázszállítási rendszerhez történő csatlakozás csak az olyan, nem háztartási végső felhasználók (tehát kizárólag az ipari felhasználók) számára megengedett, akik korábban nem csatlakoztak az elosztóhálózathoz?

4) Úgy kell-e értelmezni a 2009/73 irányelv 2. cikkének 3. pontját és 23. cikkét, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami jogi szabályozás, amely szerint a földgázszállítás magában foglalja a földgáznak közvetlenül a végső felhasználó földgázellátó rendszerébe történő szállítását?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

26 A nemzeti bíróság az első kérdésével arra vár választ, hogy a 2009/73 irányelv 23. cikkét és 32. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a tagállamoknak olyan jogi szabályozást kell elfogadniuk, amely szerint egyfelől bármely végső felhasználó kiválaszthatja, hogy milyen típusú rendszerhez – szállító- vagy elosztórendszerhez – csatlakozik, másfelől pedig a rendszerüzemeltető köteles számára megengedni a kiválasztott rendszerhez történő csatlakozást.

27 Először is, ami a 2009/73 irányelv 32. cikkének (1) bekezdését illeti, elöljáróban meg kell jegyezni, hogy e rendelkezés szövege hasonló a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 176., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 12. fejezet, 2. kötet, 211. o.) 20. cikke (1) bekezdésének, valamint egyébiránt a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54 irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 211., 55. o.; helyesbítés: HL 2015. L 167., 94. o.) 32. cikke (1) bekezdésének szövegével.

28 E tekintetben a Bíróság kimondta, hogy a 2003/54 irányelv 20. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az nem a felhasználók villamosenergia-hálózatokhoz való csatlakozásával kapcsolatban a tagállamokat terhelő kötelezettségeket pontosítja, hanem kizárólag az e hálózatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségeiket (lásd ebben az értelemben: 2008. október 9-i Sabatauskas és társai ítélet, C-239/07, EU:C:2008:551, 42. pont).

29 Márpedig egyrészt, amint arra a főtanácsnok indítványának 24., 25. és 62. pontjában rámutatott, az uniós szabályozásból az következik, hogy a földgáz belső piacát a villamos energiáéhoz hasonlóan szervezik.

30 Másrészt a „hozzáférés” és a hálózathoz való „csatlakozás” fogalma ugyanolyan jelentésekkel szerepel a 2009/73 irányelvben, mint amelyeket a Bíróság a 2008. október 9-i Sabatauskas és társai ítéletben (C-239/07, EU:C:2008:551, 40–42. pont) a 2003/54 irányelvet illetően megállapított.

31 Ugyanis többek között a 2009/73 irányelv (4), (8) és (23)–(26) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a 2009/73 irányelvhez hasonlóan a hálózathoz való „hozzáférés” fogalma a 2009/73 irányelvben a földgázellátáshoz kapcsolódik, amely magában foglalja többek között a szolgáltatás minőségét, rendszerességét és költségeit, és gyakran a hátrányos megkülönböztetéstől mentes díjak biztosításával összefüggésben használják. Így a hálózathoz való hozzáférés lényegében a földgázhálózat használatának jogaként értendő. Ezzel szemben többek között a 2009/73 irányelv 8. és 23. cikkéből, valamint 41. cikke (1) bekezdésének m) pontjából az következik, hogy a 2003/54 irányelvben használt fogalomhoz hasonlóan a „csatlakozás” fogalma az említett földgázhálózathoz való fizikai kapcsolódásra vonatkozik (lásd analógia útján: 2008. október 9-i Sabatauskas és társai ítélet, C-239/07, EU:C:2008:551, 40–42. pont).

32 Továbbá, ahogyan a 2003/54 irányelvben, valamint a 2009/72 irányelvben a villamos energia tekintetében, a 2009/73 irányelv 2. cikkének 3. és 5. pontjában meghatározott földgázszállítás és -elosztás nem foglalja magában a földgázellátást. Így a feljogosított felhasználók a hálózatokhoz való hozzáférés jogát olyan szolgáltatón keresztül gyakorolják, amelyet e felhasználóknak szabadon meg kell tudniuk választani, amint azt ez utóbbi irányelv (3) preambulumbekezdése is kimondja, mivel e választási szabadság ugyanolyan garanciát jelent, akár a szállítási, akár az elosztóhálózathoz csatlakoztatja őket a szolgáltató (lásd analógia útján: 2008. október 9-i Sabatauskas és társai ítélet, C-239/07, EU:C:2008:551, 43. pont).

33 Ebből következik, hogy a 2003/54 irányelv 20. cikkének (1) bekezdéséhez hasonlóan a 2009/73 irányelv 32. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a tagállamok számára csak a hálózatokhoz való hozzáférés, nem pedig az azokhoz való csatlakozás tekintetében ír elő kötelezettségeket (lásd analógia útján: 2008. október 9-i Sabatauskas és társai ítélet, C-239/07, EU:C:2008:551, 42. pont). Következésképpen e rendelkezés nem értelmezhető úgy, hogy kötelezi ezen államokat arra, hogy jogszabályaikban rögzítsék minden végső felhasználónak a földgázszállító hálózathoz való csatlakozásra vonatkozó jogát.

34 Másodszor, ilyen kötelezettség nem vezethető le az említett irányelv 23. cikkéből sem.

35 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2009/73 irányelv (14) preambulumbekezdésével összhangban értelmezett 9. cikkének megfelelően a tagállamoknak el kell választaniuk a szállítási hálózatot és a szállítóhálózat-üzemeltetőket a termelési és ellátóstruktúráktól a következő modellek egyikének megfelelően, azaz a tulajdonosi struktúrák elválasztásával, ami maga után vonja, hogy a hálózat tulajdonosát jelöljék ki a hálózat üzemeltetőjének, és független legyen az

ellátási és termelési struktúráktól (a továbbiakban: első szétválasztási modell), egy független hálózatüzemeltető kijelölésével (a továbbiakban: második szétválasztási modell), illetve egy független szállításihálózat-üzemeltető kijelölésével (a továbbiakban: harmadik szétválasztási modell).

36 Márpedig csak abban az esetben kell a 2009/73 irányelv 9. cikke (8) bekezdésének a) pontjában előírtaknak megfelelően, a 14. cikkel összhangban (a második szétválasztási modell) független rendszerüzemeltetőt kijelölnie az érintett tagállamnak, vagy kell megfelelnie a IV. fejezet rendelkezéseinek az irányelv 9. cikke (8) bekezdésének b) pontjában előírtak szerint (harmadik szétválasztási modell), ha úgy dönt, hogy nem az első szétválasztási modellt alkalmazza (lásd ebben az értelemben: 2020. december 3-i Bizottság kontra Belgium [A villamos energia és a földgáz piacai] ítélet, C-767/19, EU:C:2020:984, 48. pont).

37 Ugyanis, amint azt a 2009/73 irányelv (16) preambulumbekezdése kimondja, abban az esetben kell e megoldások teljes érvényesülését meghatározott kiegészítő szabályokkal – azaz az ezen irányelv 9. cikkének (1)–(7) bekezdésében szereplőktől eltérő szabályokkal – biztosítani, ha az érintett tagállam a második vagy a harmadik szétválasztási modellt választotta. E „meghatározott kiegészítő szabályok” az említett irányelv 14. cikkének, illetve az ugyanezen irányelv 23. cikkét magában foglaló IV. fejezetének rendelkezései.

38 Ezzel szemben az érintett tagállamra nem vonatkoznak e kiegészítő szabályok, amikor az első szétválasztási modell alkalmazása mellett dönt (lásd analógia útján: 2017. október 26-i Balgarska energiyna borsa ítélet, C-347/16, EU:C:2017:816, 33–35. pont).

39 A jelen ügyben, amint arra a főtanácsnok az indítványának 38–40. pontjában rámutatott, a Bíróság rendelkezésére álló információkból kitűnik, hogy a 2009/73 irányelv végrehajtása keretében úgy tűnik, hogy a Lett Köztársaság az első szétválasztási modell mellett döntött.

40 Ebből következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatoktól függően a 2009/73 irányelv 23. cikke nem tűnik relevánsnak az alapjogvita megoldása szempontjából.

41 Mindenesetre abban az esetben, ha a 2009/73 irányelv 23. cikkét a jelen ügyben alkalmazni kellene, e rendelkezést nem lehet úgy értelmezni, hogy az arra kötelezi a tagállamokat, hogy minden végső felhasználó számára minden körülmények között biztosítsák a földgázszállítási hálózathoz való csatlakozás jogát.

42 Ezen irányelv 23. cikkének (2) bekezdése értelmében a szállításirendszer-üzemeltetők nem jogosultak arra, hogy új földgáztárolók, LNG-újragázosítási létesítmények vagy ipari felhasználók csatlakozását a rendelkezésre álló hálózati kapacitások esetleges jövőbeni korlátaira vagy a szükséges kapacitásnöveléshez kapcsolódó járulékos költségekre hivatkozva visszautasítsák.

43 Márpedig először is a „földgáztároló” fogalmát az említett irányelv 2. cikkének 9. pontja úgy határozza meg, hogy az egy „földgázipari vállalkozás” tulajdonában lévő és/vagy általa működtetett létesítményre vonatkozik, amely utóbbi fogalmat ugyanezen cikk 1. pontja úgy határoz meg, hogy „nem tartoznak ide a végső felhasználók”.

44 Másodszor, az „LNG-létesítmény” fogalmát ugyanezen irányelv 2. cikkének 11. pontja úgy határozza meg, hogy az a földgáz cseppfolyósítására, illetve az LNG behozatalára, átfejtésére, valamint újragázosítására szolgáló terminálra vonatkozik, „a kiegészítő szolgáltatásokat és az ideiglenes tárolást is, amelyekre az újragázosítási folyamatnál, illetve a szállítási rendszerre ezt

követően történő átvitelhez van szükség”. Olyan jogalanyról van tehát szó, amely a 2009/73 irányelv 2. cikkének 27. pontja értelmében vett „végső felhasználókkal” ellentétben a szállítási hálózat ellátásában vesz részt.

45 A végső felhasználók kizárása a jelen ítélet 43. és 44. pontjában említett két fogalomból egyébként megfelel annak, ami a 2009/73 irányelv (16) preambulumbekezdésében szerepel. E preambulumbekezdés szerint a szállításirendszer-üzemeltetők függetlenségéről szóló rendelkezések révén történő, a harmadik szétválasztási modellnek megfelelő tényleges szétválasztásnak egyrészt egy, szervezési intézkedésekből és a szállításirendszer-üzemeltetők irányításával kapcsolatos intézkedésekből álló pilléren, másrészt egy olyan beruházási intézkedésekből álló pilléren kell nyugodnia, amelyek az új termelési kapacitásokat regionális együttműködés útján kötik a hálózati és piaci integrációhoz. Ezen intézkedéseket az ezen irányelv IV. fejezetének rendelkezései hajtják végre, mivel az új „termelési” kapacitás hálózathoz való csatlakozásával kapcsolatos intézkedéseket éppen a szóban forgó irányelv 23. cikke hajtja végre.

46 Harmadszor, noha a „felhasználó” és a „végső felhasználó” fogalmának a 2009/73 irányelv 2. cikkének 24., illetve 27. pontjában szereplő fogalmainak meghatározására tekintettel nem kizárt, hogy az „ipari felhasználó” fogalma, amely szintén szerepel ezen irányelv 23. cikkének (2) bekezdésében, anélkül hogy azt meghatároznák, a végső felhasználók bizonyos kategóriáira vonatkozik, ez a fogalom – amint arra lényegében a főtanácsnok az indítványának 78. pontjában rámutatott – még nem terjed ki valamennyi végső felhasználóra. Különösen nem foglalja magában az említett irányelv 2. cikkének 25. pontja értelmében vett „háztartási felhasználókat”, vagyis azokat a felhasználókat, akik saját háztartásuk fogyasztása céljára vásárolnak földgázt.

47 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2009/73 irányelv 23. cikkét és 32. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezésekből nem következik, hogy a tagállamok kötelesek olyan szabályozást elfogadni, amelynek értelmében egyrészt bármely végső felhasználó dönthet úgy, hogy akár a földgázszállítási, akár a földgázelosztó rendszerhez csatlakozik, másrészt pedig az érintett rendszerirányító köteles biztosítani számára az említett hálózathoz való csatlakozást.

A második és harmadik kérdésről

48 Második és harmadik kérdésével, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2009/73 irányelv 23. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a tagállamoknak olyan szabályozást kell elfogadniuk, amelynek értelmében csak az ipari felhasználó, vagy adott esetben csak az elosztóhálózathoz még soha nem csatlakozott ipari felhasználó csatlakozhat a földgázszállítási rendszerhez.

49 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a jelen ítélet 36–41. pontjából kitűnik, hogy a 2009/73 irányelv 23. cikke – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatoktól függően – irrelevánsnak tűnik az alapjogvita megoldása szempontjából.

50 Mindenesetre, még ha feltételezzük is, hogy az említett rendelkezés alkalmazandó a jelen ügyben, az a tilalom, amelyet az a szállításirendszer-üzemeltető számára megállapít, hogy bizonyos jogalanyokkal szemben megtagadja az e hálózathoz való csatlakozás jogát, önmagában egyáltalán nem jár azzal a kötelezettséggel, hogy az ilyen csatlakozást minden más típusú felhasználótól meg kell tagadni.

51 Abban az esetben ugyanis, ha az érintett tagállam a harmadik szétválasztási modellt választja, a 2009/73 irányelv 23. cikke csupán korlátozza az e tagállam rendelkezésére álló azon mozgásteret, hogy a hálózatok felhasználóit valamely típusú hálózat felé irányítsa (lásd analógia útján: 2008. október 9-i Sabatauskas és társai ítélet, C-239/07, EU:C:2008:551, 47. pont).

52 A fenti megfontolásokra tekintettel a második és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2009/73 irányelv 23. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az nem kötelezi a tagállamokat olyan szabályozás elfogadására, amelynek értelmében csak ipari felhasználó csatlakozhat a földgázszállítási rendszerhez.

A negyedik kérdésről

53 Negyedik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a 2009/73 irányelv 2. cikkének 3. pontját és 23. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amelynek értelmében a földgáz szállítása magában foglalja a földgáz közvetlenül a végső felhasználó földgázellátó hálózatába történő szállítását.

54 Ami először is a 2009/73 irányelv 23. cikkét illeti, meg kell állapítani, hogy a jelen ítélet 50–52. pontjában kifejtettekhez hasonló indokok miatt, még ha feltételezzük is, hogy az említett rendelkezés alkalmazandó a jelen ügyben, azzal nem ellentétes az ilyen nemzeti szabályozás.

55 Másodszor, ami ezen irányelv 2. cikkének 3. pontját illeti, meg kell jegyezni, hogy e rendelkezés ugyanezen irányelv alkalmazásában úgy határozza meg a „szállítást”, mint „a földgáz hálózaton, túlnyomórészt nagynyomású csővezetéken, de nem termelési csővezeték-hálózaton és nem az elsődlegesen a helyi földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeken történő szállítása a felhasználókhoz történő eljuttatás céljából, kivéve a gázszolgáltatást”.

56 Márpedig először is, bár igaz, hogy e meghatározás kizárja „a földgáz […] nem az elsődlegesen a helyi földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeken történő szállítás[át]”, mindazonáltal magában foglalja „a földgáz […] felhasználókhoz történő eljuttatása céljából” történő szállítását. Ezenkívül egyrészt a 2009/73 irányelv 2. cikkének 24. pontjából az következik, hogy a „felhasználók” fogalma kiterjed többek között a végső felhasználókra, másrészt pedig ugyanezen 2. cikk 7. pontjából az következik, hogy az „ellátás” fogalma magában foglalja „a földgáz – beleértve a cseppfolyósított földgázt is – értékesítése a felhasználóknak, beleértve a viszonteladást is”. Következésképpen önmagában az említett 2. cikknek a „szállítás” fogalmát meghatározó 3. pontjának szövegéből nem lehet arra következtetni, hogy kizárt, hogy a végső felhasználó közvetlenül csatlakozhat a szállítási rendszerhez.

57 Másodszor meg kell állapítani, hogy a „szállítás” fogalmát a 2003/54 irányelv 2. cikkének 3. pontjához hasonlóan határozták meg, vagyis „villamos energia szállítása igen nagy feszültségű és nagyfeszültségű, összekapcsolt rendszereken a végső fogyasztókhoz vagy az elosztókhoz való eljuttatás céljából, nem beleértve az ellátást”. Márpedig a 2008. október 9-i Sabatauskas és társai ítéletben (C-239/07, EU:C:2008:551) a Bíróság elismerte a végső felhasználók villamosenergia-átviteli rendszerhez való közvetlen csatlakozásának lehetőségét.

58 E fogalommeghatározást módosítás nélkül átvette a 2009/72 irányelv 2. cikkének 3. pontja.

59 Harmadszor, azt az értelmezést, amely szerint a „szállítás” fogalmának meghatározása nem zárja ki a végső felhasználó szállítási hálózathoz való közvetlen csatlakozásának lehetőségét, a 715/2009 rendelet szövege is megerősíti.

60 E rendelet, amelynek célja 1. cikkének megfelelően hátrányos megkülönböztetéstől mentes szabályok megállapítása a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeinek meghatározására, I. mellékletében kötelező iránymutatásokat foglal magában, amelyeket a 2009/73 irányelv összefüggésében is figyelembe kell venni, amint az az irányelv (61) preambulumbekezdéséből kitűnik.

61 Márpedig ezen iránymutatás 3.2.1. pontja, amely az átláthatóság követelményére tekintettel az átviteli rendszer valamennyi releváns pontjának meghatározására vonatkozik, többek között előírja, hogy e meghatározásnak legalább a szállításirendszer-üzemeltető által üzemeltetett valamennyi betáplálási és kiadási pontját magában kell foglalnia, kivéve azokat a kiadási pontokat, amelyek egyetlen „végső felhasználó ellátását” szolgálják, és az Unió területén telephellyel rendelkező, egyedi termelő termelőlétesítményéhez közvetlenül kapcsolódó betáplálási pontokat.

62 Az említett iránymutatás 3.2.2. pontja pedig úgy rendelkezik, hogy egyrészt az olyan „egyedi végső felhasználóknak” és a termelőlétesítményeknek szánt információkat, amelyek ki vannak zárva az ugyanezen iránymutatás 3.2.1 pontjának a) alpontjában szereplő releváns pontok meghatározásából, legalább minden egyes egyensúlytartási zónára vonatkozóan összesített formában közzé kell tenni, másrészt pedig, hogy e melléklet alkalmazásában az ugyanezen egyedi végső felhasználókra vonatkozó összesített információkat úgy kell tekinteni, mint amelyek ugyanazokra a releváns pontokra vonatkoznak.

63 A fenti megfontolásokra tekintettel a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2009/73 irányelv 2. cikkének 3. pontját és 23. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amelynek értelmében a földgáz szállítása magában foglalja a földgáznak a végső felhasználó földgázellátó hálózatába történő közvetlen szállítását.

A költségekről

64 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 23. cikkét és 32. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezésekből nem következik, hogy a tagállamok kötelesek olyan szabályozást elfogadni, amelynek értelmében egyrészt bármely végső felhasználó dönthet úgy, hogy akár a földgázszállítási, akár a földgázelosztó rendszerhez csatlakozik, másrészt pedig az érintett rendszerirányító köteles biztosítani számára az említett hálózathoz való csatlakozást.**

2) **A 2009/73 irányelv 23. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az nem kötelezi a tagállamokat olyan szabályozás elfogadására, amelynek értelmében csak ipari felhasználó csatlakozhat a földgázszállítási rendszerhez.**

3) A 2009/73 irányelv 2. cikkének 3. pontját és 23. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amelynek értelmében a földgáz szállítása magában foglalja a földgáznak a végső felhasználó földgázellátó hálózatába történő közvetlen szállítását.

Aláírások